

ליקוטי מוהר"ן בפרשה - 167

פרשת 'שמות' - ה'תשפ"ד / מאת הרה"ג אליהו עטיה שליט"א

לקבלת השיעור במייל:
6537488@gmail.com

מבוסס על ליקוטי מוהר"ן תניינא תורה ע"ג

אמירת תהלים מסוגלת להתעוררות לתשובה / באמירת תהלים ירגיש שהפסוקים נאמרו עליו / כיצד יפרש את הפסוקים על עצמו / ספר תהלים הוא המפתח לשער תשובה הפרטי שלו / חיזוק על קריאת שנים מקרא ואחד תרגום / גדולת הסודות שרמוזים בצירופי אותיות / המבחן הקשה שרבינו עבר בצירופי האותיות של התורה / חמשה צדיקים שלא עזבו את ר' נתן גם ב'ימי התלאות' / סיבת חיבור 'קונטרס הצירופים' / כיצד נכתב שיראו המילדות את ה' עוד קודם הבריאה / התורה נכתבה בצירופי אותיות / איך נכתב החטא על האדם קודם שחטא / מדוע באות כל המחשבות זרות בתפילה / למה אם פגע בך יצה"ר מושכים אותו לבית המדרש / אי אפשר לחשוב שתי מחשבות ביחד ממש / מחשבות זרות באות להיתקן / הלשון 'פקד פקדתי' / פקדתי את כל הכ"ב אותיות שנפלו במצרים / דרך הבעש"ט בהמתקת הדינים / כמה צירופים במילת 'בראשית' / כתר - לוקחים את המילה ומשנים את סדר אותיותיה / חכמה ובינה - ראשי תיבות וסופי תיבות / חילופי אותיות א"ת ב"ש - חסד / א"ל ב"ם - גבורה / א"ט ב"ח - תפארת / החשבון של אותיות כמנפ"ץ / נצח - צירוף רל"א שערים פנים ואחור / מספר קטן - הוד / אי"ק בכ"ר / יסוד - חילוף / חמשת מוצאות הפה / מלכות - גימטריא וחשבון / מכפל האותיות יוצא מספר שכינה / סיכום כל הצירופים

השיעור לרפואת שלמה של שרון בן נעימה נעמי יאל נא רפא נא לו'

אמירת תהלים מסוגלת להתעוררות לתשובה

א. **וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים מִצְרֵימָה** - בתחילת ספר שמות יש רמז של צירופי אותיות. רבינו בליקוטי מוהר"ן (תורה ע"ג תניינא) עושה צירוף אותיות יפה בפסוק: **וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים מִצְרֵימָה וגו'.** וז"ל: **"מי שרוצה לזכות לתשובה, יהיה רגיל באמירת תהלים כי אמירת תהלים מסגל לתשובה"** וכו', וזהו: **"וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים מִצְרֵימָה אֵת יַעֲקֹב אִישׁ וּבֵיתוֹ בְּאִיזוֹ - סוּפֵי תְבוֹת אוֹתוֹת תְּהֵלִים וְאוֹתוֹת תְּשׁוּבָה כִּי עַל יְדֵי תְּהֵלִים זוֹכֵין לְתְּשׁוּבָה."**

באמירת תהלים ירגיש הפסוקים נאמרו עליו

ב. רבינו אומר בליקוטי מוהר"ן (תורה ק"א וכן קכ"ה תניינא): **עֵקֶר אֲמִירַת תְּהֵלִים - לומר כל מוֹמְרֵי תְּהֵלִים עַל עֲצָמוֹ, לְמַצָּא אֶת עֲצָמוֹ בְּתוֹךְ כָּל מְזֻמֹּר וּמְזֻמֹּר.** פי', שלא יחשוב רק שהוא קורא את הפסוקים שאמר דוד המלך, אלא שהיות שספר תהלים נכתב ברוח הקודש של דוד המלך, לכן הוא נאמר על כל יהודי ויהודי, וכל אדם שאומר את פסוקי התהלים, צריך לחפש את עצמו בתוך הפסוקים, ולהרגיש שהוא אומר אותם על עצמו.

כיצד יפרש את הפסוקים על עצמו

ג. ושאלו את רבינו איך עושים זאת? ורבינו ענה: **"כי כל המלחמות שבקש דוד המלך ע"ה שניצלוהו ה' יתברך מהם - הכל צריכין לפרש לעצמו על מלחמת היצר הרע וחילותיו, וכיצא בזה בשאר המזמורים. ושאל אותו: איך יפרש לעצמו מהפסוקים, שדוד המלך ע"ה משבח את עצמו בגן (תהלים פו, ב): "שִׁמְרָה נַפְשִׁי כִּי חָסִיד אָנִי, וְכִי־צֵא בָּזֶה הֲשִׁיב לִי: "גם זה צריכין לפרש על עצמו, כי צריכין לדון את עצמו לכף זכות, ולמצא בעצמו איזה זכות ונקדה טובה, אשר בבחינת הנקדה טובה הזאת - הוא בחינת 'חסיד', עכ"ל. בכל יהודי יש נקודה טובה, שהוא לומד תורה, ומקיים מצוות, וגומל חסדים, ועל הזמנים הטובים שלך נאמר פסוקי השבח של דוד המלך שקרא לעצמו 'צדיק' ו'חסיד'.**

ספר תהלים הוא המפתח לשער תשובה הפרטי שלו

ד. רבינו אומר (בתורה ע"ג הנ"ל), שספר התהלים הוא המפתח שפותח את מ"ט שערי תשובה, שהם כנגד מ"ט אותיות השבטים, ומלבד זה יש את שער הנו"ן, שזה שער התשובה של הקב"ה כמו שכתוב (מלאכי ג, ז): **"שׁוּבוּ אֵלַי וְאֶשׁוּבָה אֲלֵיכֶם"**, כל יהודי יכול לכנוס ב- מ"ט שערי תשובה, וזה העבודה שלנו, אבל השער ה-נ' שהוא העיקר, שם הקב"ה פועל בשבילנו, עכ"פ כל ענין התשובה נרמז בר"ת **"וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים מִצְרֵימָה אֵת יַעֲקֹב אִישׁ וּבֵיתוֹ בְּאִיזוֹ"**.

חיזוק על קריאת שנים מקרא ואחד תרגום

ה. יש עוד צירוף אותיות ידוע, במילים **וְאֵלֶּה שְׁמוֹת**: שהם ראשי תיבות ויחייב אדם לקרוא הפרשה שנים מקרא ואחד תרגום. תמיד צריכים להתחזק ולחזק על המצוה היקרה של שנים מקרא ואחד תרגום, שיש עליה יצר הרע גדול. כי הסגולה של שנים מקרא ואחד תרגום שהקב"ה נותן לכל אדם, היא מתנה גדולה של חיים, הרבה אנשים מחפשים סגולות, וכאן יש לנו סגולה שכתובה בגמרא (ברכות סוף ת, ט), שאמרה: **יְשַׁכַּל הַמְּשָׁלִים פְּרָשִׁיתוֹ עִם הַצְּבוּר מֵאַרְיֵכִין לוֹ יָמָיו וְשָׁנוּתָיו.** ונפסק חיוב זה בשולחן ערוך (סי' רפ"ה ס"א) **"חַיֵּב לְקָרוֹת לְעַצְמוֹ בְּכָל שָׁבוּעַ פְּרָשַׁת אוֹתוֹ הַשָּׁבוּעַ שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תְּרַגְּמוֹ.** זה בין הפעמים הבודדות שיש לנו הבטחה מהגמרא לאריכות ימים ושנים, וכיון שיש כאן מתנה כל כך גדולה ועצומה של אריכות ימים ושנים, לכן יש עליה יצר הרע גדול, שלא רוצה שנקבל את הברכה הזאת. לכן תמיד צריך לחזק ולהתחזק על המצוה הזו.

נשים לב, שיש שני סוגים של צירופי אותיות של ראשי תיבות - הפוכים אחד מהשני. הצירוף הראשון: - לוקחים את מילות הפסוק **"ואלה שמות וגו'**, ומצמצמים אותן לשתי מילים: **'תהלים'** 'תשובה'. ויש צירוף של ראשי תיבות, שלוקחים את המילים **'ואלה שמות'**, ופותחים אותם לשמונה מילים: ויחייב אדם לקרוא הפרשה שנים מקרא ואחד תרגום. וזה הפתיחה לנושא של 'צירופי אותיות' שבו נאריך בעזרת ה' היום.

גדולת הסודות שרמוזים בצירופי אותיות

ו. מובא בשיחות הר"ן (שיחה מ"ד): **אָמַר שְׁצַרְפָּי אוֹתוֹת גְּדוֹל מְאֹד, וְאָמַר שֶׁהַתּוֹרָה שְׁלוֹ גְּדוֹלָה, אֵף בְּמָקוֹם שֶׁהוּא צָרִיךְ לְהִשְׁתַּמֵּשׁ עִם צִרְפָּי אוֹתוֹת הוּא גְּדוֹל בְּיוֹתֵר, עכ"ל.** עוד מבואר שם (שיחה ר"ג), וז"ל: **וְאָמַר: הֵייתִי רוֹצֵה לִילֵךְ לְהִלָּן מִן צִרְפָּי אוֹתוֹת (להשגה גבוהה יותר), אֲבָל אֵף עַל פִּי בֶן עֲדוֹן אֲנִי מֵתְעַפֵּב בְּבַחֲיָנָה זוֹ. וְגַם יֵשׁ לִי נַחַת מְזֵה, כִּי לְפַעְמִים יֵשׁ דְּבָרִים שֶׁהֵם סְתוּמִים וְנִעְלָמִים מְאֹד שְׂאֵי אֲפָשָׁר לְמַצָּאם כִּי אִם עַל יְדֵי בַחֲיִנַת צִרְפָּי אוֹתוֹת, דְּהֵינּוּ בְּרָאשֵׁי תְבוֹת אוֹ סוּפֵי תְבוֹת וְכִי־צֵא, עכ"ל.** גם ה'בעל שם טוב' הקדוש גילה לנו את מעלת 'צירופי אותיות' (בראשית את א) וז"ל: **בְּשֵׁם הַבְּעַל שֵׁם טוֹב נִשְׁמְתוּ עֲדוֹן, שֶׁבְּשִׁיבּוֹא מְשִׁיחַ בְּמִהְרָה בְּיָמֵינוּ, יִדְרֹשׁ כָּל הַתּוֹרָה מֵרִישָׁא לְסִיפָא עַל כָּל הַצִּרְפּוּפִים שֶׁבְּכָל תְּבָה וְתַבָּה, וְאַחַר כֵּן יַעֲשֶׂה מְכַל הַתּוֹרָה תְּבָה אַחַת, וְיַעֲלוּ צִרְפּוּפִים לְאֵין מִסְפָּר וְיִדְרֹשׁ עַל כָּל הַצִּרְפּוּפִים, עכ"ל.**

המבחן הקשה שרבינו עבר בצירופי האותיות של התורה

ז. ענין זה מזכיר מה שרבינו סיפר על עצמו שהוא חלם שנתנו לו מבחן, ואמרו לו שיעשה את כל הצירופי אותיות של התורה, ורבינו מספר (הסיפור הובא בכתב יד הרב מטשערין כתבי אנ"ש עמ' שס"ז אות א'), וז"ל: שִׁמְעֵתִי מִר' דָּוִד צָבִי (בן ר' יונה) שִׁשְׁמַע מִזְקֵנו הָרַב ר' יִשְׁעִיָּה שְׁלוֹם ז"ל (בן ר' יודל), שִׁפְעַם אַחַת סֵפֶר רַבְּנֵנו ז"ל בְּזֶה הַלְשׁוֹן, אֲנִי הֵייתִי בְּמִקוֹם אֶחָד, וְשֵׁם נִתְּנוּ לִי לִיִּנְעָן (מִשְׁלָה לְקֵרָא), הֵינּוּ שְׁאֵמֵר הַצִּירוּפֵי אוֹתוֹת מִכָּל הַתּוֹרָה מִ"בְּרֵאשִׁית" עַד "לְעֵינֵי כָּל יִשְׂרָאֵל". וּמִזֶּה יְכוּלִים לְהִבִּין מַעַט גְּדֻלַּת רַבְּנֵנו ז"ל, כִּי הִתְפָּאֵר עֲצֻמוֹ בְּשִׂיחוֹתָיו הַקְּדוּשִׁים בְּזֶה הַלְשׁוֹן, הַתּוֹרָה שְׁלֵי גְבוּהַ מְאֹד, וּבְכָל מְקוֹם שֶׁאֲנִי מִשְׁתַּמֵּשׁ עִם צִירוּפֵי אוֹתוֹת הִיא גְּדוּלָּה בְּיוֹתֵר וְכוּ'. וְאִמְרַתִּי אֶת הַלִּינְעָן, וְאַחֲרֵי כֵן נִתְּנוּ לִי עוֹד הַפֶּעַם לִינְעָן, שְׁאֵמֵר הַצִּירוּפֵי אוֹתוֹת בְּבִחִינַת תִּשְׂרֵק מִן "לְעֵינֵי כָּל יִשְׂרָאֵל" עַד "בְּרֵאשִׁית", וְאִמְרַתִּי גַם זֹאת הַלִּינְעָן. וְאַחֲרֵי כֵן חִלְקוּ אֶת הַתּוֹרָה לְשְׁנֵי חִלְקִים, (כְּמוֹ שְׂכֵתוֹב בְּגִמ' בְּקִידוּשֵׁין ד' ל' ו'א' דְּגַחֲוֹן – חֲצִינֵי שֶׁל אוֹתוֹת שֶׁל סִי, דְּרֵשׁ דְּרֵשׁ – חֲצִינֵי שֶׁל תִּיבוֹת, וְעִשׂוּ שֵׁם אֶת הַחֲלוּקָה) וְהִעֲמִידוּ אֶת הַחֲלֵק הָאֶחָד מִן הַתּוֹרָה בְּרֵאשׁוֹנָה, וְהַחֲלֵק הָרֵאשׁוֹן בְּאַחֲרוֹנָה, וְאִמְרוּ לִי שְׁאֵמֵר הַצִּירוּפֵי אוֹתוֹת, וְלֹא יְכַלְתִּי. וְהִנֵּה לִי בּוֹשָׁה גְּדוּלָּה, כְּמוֹ שְׁנוֹתָנִים לְיֶלֶד טוֹב לְקֵרָא, וְהוּא לֹא יוֹדֵעַ, וְעוֹמְדִים שָׁם אֲנָשִׁים, וְיֵשׁ לוֹ בּוֹשָׁה, עֵכָל. וְעִ"שׁ שֶׁבִּסוּף רַבִּינוּ זְכֵה לְהַגִּיד גַּם אֶת הַמְּבָחָן הַזֶּה. זֶה מְבַהֵיל אִיזָה מוֹחַ הִיָּה לְרַבִּינוּ, מִי יְכוּל בְּכָלֵל לַעֲשׂוֹת צִירוּפֵי אוֹתוֹת שֶׁל פְּסוּק אֶחָד וְרַבִּינוּ מְדַבֵּר עַל צִירוּפֵי אוֹתוֹת שֶׁל כָּל הַתּוֹרָה מִתְחִילָתָה עַד סוּפָה, וְאַחֲכֵי מְסוּפָה לְתְחִילָתָה וְאַחֲכֵי לְחַבֵּר אֶת שְׁנֵי הַחֲצָאִים שֶׁל הַתּוֹרָה.

חמשה צדיקים שלא עזבו את ר' נתן גם ב'מי התלאות'

ח. בברסלב יש לנו ספר שנקרא 'קונטרס הצירופים', וזכינו להדפיס אותו בתוך ספר 'כתבי אנשי שלומנו' (עמ' תע"ד והלאה), שחיבר אותו ר' נתן בן ר' יהודה מטבריא. שהוא היה אחד הצדיקים שהיו הכי דבוקים ברבו ר' נתן. והוא היה אחד מהחמשה תלמידים שלא עזבו את ר' נתן בזמן 'מי התלאות' בין השנים תקצ"ה – תקצ"ח, שאז רבי נתן נרדף מאוד מהמתנגדים, וכל החסידים שלו עזבו אותו, ורק חמשה תלמידים היו ממש צמודים לרבי נתן עד הסוף.

הראשון היה הבן של רבי נתן – ר' יצחק שהיה דבוק באביו עד הסוף בלי חכמות. השני, זה תלמידו המובהק רבי נחמן מטולטשין, שזכה להדפיס את ה'ליקוטי הלכות', וגם זכה להנהיג את ה'גלגלי' (כלשונו של רבי נתן) ולהיות המנהיג השלישי של חסידות ברסלב אחרי רבי נתן. והשלישי, זה רבי אפרים בן רבי נפתלי שהיה חברו הטוב של ר' נתן, גם הוא היה דבוק ברבו רבי נתן לגמרי. הרביעי, זה היה החברותא של בנו רבי יצחק ששמו רבי מרדכי, שכינו אותו 'מרדכי לא יכרע', ולמה קראו לו כך? הסיפור מובא בשיח שרפי קודש (ח"ו אות נ"ב). איש אחד היה שם (בטולטשין) ושמו ר' מרדכי שהפכו אותו בעניינים קשים ברחוב העיר, וכאשר בא באמצע השיח מקום עמוד האבן הגבוה הנמצא שם, והמתנגדים הפכו אותו שם (כדי שיקלל את ר' נתן), צעק בנגון המגלה ובקול גדול, "ומרדכי לא יכרע ולא ישתחוה" והתלמיד החמישי, זה רבי נתן בן רבי יהודה (שהגיע אחר כך לטבריה), שחיבר את 'קונטרס הצירופים' – שהוא קיבוץ של כל רמזי הצירופי אותיות שעשה רבינו בכל ספריו הקדושים.

סיבת חיבור 'קונטרס הצירופים'

ט. והסיבה שהוא חיבר את הספר הזה, הוא כמו שכותב שם בהקדמה של הקונטרס, וז"ל: וְאֲנִי שִׁמְעֵתִי מִתְּלִמִּידוֹ הַקְּדוֹשׁ (מוהרנ"ת) אֲשֶׁר סָמְךְ יְדִיו גְּלִילֵי זָהָב טְהוֹר עֲלָיו, אֲשֶׁר מֵה שְׁנֵי אֲמָר בְּדַבְרֵי חַז"ל (פסחים נ.) 'אֲשֶׁרִי מִי שָׁבָא לְכָאן וְתִלְמוּדוֹ בְּיָדוֹ' – נֶאֱמַר עֲתָה עַל סִפְרֵי רַבִּינוּ הַקְּדוֹשׁ זְצוּק"ל. כִּי רַבְּנֵנו ז"ל אָמַר, שְׁבַכְל תּוֹרָה וְתוֹרָה שְׁלוֹ, כְּלוּל כָּל דְּבָרֵי תּוֹרָה שְׁבַכְתָּב וְשְׁבַעַל פֶּה, וְהֵם שְׂרָשֵׁי הַתּוֹרָה. אִמְרַתִּי בְּלִבִּי לְפִי קֵט שְׁבַלִּי, זֶה אֲעֲלִי בְּלִתִּי אֲפָשָׁר כִּי הֵם עֲמוּקִים מְאֹד מִנֵּי יָם, וּבְכָל תּוֹרָה וְתוֹרָה נִמְצָא כְּלָלִים וּפְרָטִים וְעֲנִינִים רַבִּים וְסוּדוֹת גְּדוּלוֹת. עַל כֵּן יִשְׁבַּתִּי בְּדַעַתִּי, אִם אֲנִי יְכוּל לַעֲשׂוֹת כּוֹלָא מְצוּה, עַל כָּל פְּנִים אֲעֲבִיד חֵלֶק מִהַמְצוּה, וְאֲצִיגָה כָּל הַצִּירוּפֵי אוֹתוֹת הַנִּמְצָאִים בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, וְאֲעֲמִיד אוֹתָם עַל פִּי אֲב, וְלַחֲזוֹר מֵאָה וְאַחַד פְּעָמִים, בְּכַדִּי לְהִיזוֹת לִי לְזַכְרוֹן בְּעֵלְמָא דִּין וּבְעֵלְמָא דְאֵתִי וּלְנִצַּח נְצִחִים. וּבְפִרְט שִׁשְׁמַעֵתִי מֵאֲדַמוֹר מוהרנ"ת זְצוּק"ל זִיעָ"א, שִׁסְפֵּר לָנוּ, שְׁאֵחָד מֵאֲנָ"שׁ מִמְּקוֹרְבָיו שָׂאֵל אוֹתוֹ; אִיךְ אֲזָכָה לְאַחַר פְּטִירַתִּי לְשָׂאוֹל (לְהַקְרִיב וּלְהִבִּיא) אֶת עֲצֻמִּי לְרַבִּינוּ ז"ל, וְהַשִּׁיב לוֹ בְּזֶה הַלְשׁוֹן "הֵאֲתָה אֵינְךָ יוֹדֵעַ אִיךְ לְשָׂאוֹל (לְהִבִּיא אֶת) עֲצֻמְךָ לְרַבִּינוּ ז"ל (בַּתְּמִיחַ), הֵלֵא אֲתָה זֹכֵר הַצִּירוּפֵי אוֹתוֹת מִסִּפְרֵי רַבִּינוּ ז"ל". וְהַזְכִּיר לוֹ אֲזוּ (מוהרנ"ת) כְּמָה צִירוּפֵי אוֹתוֹת.

ביצד נכתב שיראו המילדות את ה' עוד קודם הבריאה

י. והנה היום בכל מקום שחפשתי ולמדתי, בלי שארצה זה היה קשור לענין של צירופי אותיות. בספר 'אמרי צדיקים' מביא בשם רבי יעקב שמשון משיטובקא (שהיה מתלמידי המגיד ממעוריש והוא היה אחד מאלו שפגשו את רבינו בזמן שהגיע לארץ ישראל) ששואל שאלה יפה: איך נאמר (שמות א, יז): "וְתִירָאן הַמְּנִלְדַת אֶת הָאֱלֹהִים וְלֹא עָשׂוּ כְּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֱלֹהִים מִלֶּךְ מְצַרִּים וְתִתְּיִין וְגו'", הרי הגמרא ברכות (דף לז): "הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים" – ואם כתוב על שפחה ופועה (שהן זוככד ומרים) "וְתִירָאן הַמְּנִלְדַת אֶת הָאֱלֹהִים", והתורה היתה כתובה אלפים שנה קודם בריאת העולם, אז כבר נקבע אז עליהן בתורה שיהיה להן יראת שמים, וזה סותר את הכלל שהכל בידי שמים חוץ מיראת שמים?

התורה נכתבה בצירופי אותיות

יא. והוא מתרץ שזה מה שכתוב אח"כ (שם, כא) "וַיְהִי כִּי יִרְאוּ הַמְּנִלְדַת אֶת הָאֱלֹהִים וַיַּעַשׂ לָהֶם בְּתִים" – ידוע הלשון של 'ספר יצירה': "שתי אבנים בונות שני בתים". וההסבר, עם שתי אותיות, אפשר לבנות שני בתים – 'שני מילים'. לדוגמא: אם ניקח אות א' ואות ב', אפשר לעשות מהן שני צירופים: 'אב', ו'בא'. ובשלוש אותיות, יש ששה צירופים וכו', (אבג, אגב, באג, בגא, גאב, גבא), וזוהו: "וַיְהִי כִּי יִרְאוּ הַמְּנִלְדַת אֶת הָאֱלֹהִים – וַיַּעַשׂ לָהֶם בְּתִים" – כלומר, שהתורה שנכתבה אלפים שנה קודם הבריאה היא נכתבה באש שחורה על אש לבנה בצירופי אותיות. אבל איזה תיבות יהיה בסוף בתורה, זה תלוי רק בנו עם ישראל.

והוא אומר שמה שכתוב בסיום התורה (דברים לה, יב): "וְלִכְלֵל הַיָּד הַחֲזֵקָה וְלִכְלֵל הַמּוֹרָא הַגְּדוֹל אֲשֶׁר עָשָׂה מִשָּׁה לְעֵינֵי כָּל יִשְׂרָאֵל", והכוונה בגלל שעם ישראל התנהגו כפי שהתנהגו, לכן התורה

יצר יהיה איתך במחשבות זרות, אבל אם תרצה ללמוד ולהבין את הדף היומי, את זה לא תוכל לעשות עם מחשבה זרה, ולכן תמשוך אותו לבית המדרש, ואז הוא יסתלק ממך.

אי אפשר לחשוב שתי מחשבות ביחד ממש

טו. רבינו אומר בליקוטי מוהר"ן (תניינא ג') שאין מקום בראש לשתיה מחשבות ביחד, ורבינו נותן עצה טובה להינצל ממחשבה רעה, על ידי שמכניסים במקומה מחשבה טובה וקדושה. ולכן ברגע שאדם מושך את היצירה לבית המדרש ולומד תורה, הוא מכניע את היצר הרע. וגם בתפילה אפשר לעשות את זה, ברגע שאדם מתפלל ואומר את התיבות של התפילה, ומתבונן להבין את פירוש המילות, אז ג"כ מסתלקים המחשבות זרות, אבל על פי רוב אדם לא מתבונן כל כך, ולכן נעשית לו התפילה עם מחשבות זרות.

מחשבות זרות באות להיתקן

טז. נחזור לענין: רבינו אומר בליקוטי מוהר"ן (תורה ד' ח"א, ותורה ק"א): שיש צירופים לא טובים שהם נעשים ע"י העבירות, והם עושים צירופי אותיות של טומאה שנחקקים על עצמותיו כמו שכתוב (יחזקאל לב, כז): "וְתִהְיֶינָה עֲוֹנוֹתֵיךָ וְחַקֹּקָהּ עַל עֲצֻמוֹתֶיךָ", וא"כ יש הרבה צירופי אותיות שנמצאים סביבי שנעשו מהמעשים הלא טובים שלי, ונותנים לך הזדמנות לתקן אותם בתפילה, ולכן מביאים לך אותם בזמן התפילה, כדי להיתקן, ואם הצלחת לומר את תיבות התפילה בכוונה, בלי לחשוב שום מחשבה זרה, אז תיקנת את עצמך מהצירופים הלא טובים ששייכים למילות התפילה שלך, אבל אם לא הצלחת, והראש שלך עף במחשבות זרות, אז לא הצלחת לתקן את צירופי האותיות הלא טובים.

ולכן בכל תפילה ותפילה שלנו יש לנו מלחמה, שהרי התפילה היא כמו קרב, וכמו שכתוב במדרש (בראשית רבה מט, ח), וז"ל: זה שהוא עובר לפני התיבה אין אומרים לו בוא ועשה וכו', אלא בוא וקרב להתפלל, ע"כ. 'קרב' הוא מלחמה. בגלל שבאים צירופי אותיות של המעשים הלא טובים שלי בשעת התפילה להיתקן, וזה גורם לנו את המחשבות זרות בזמן התפילה, ואם נצליח שלא לחשוב את המחשבות זרות, אלא נכוון את פירוש המילות של התפילה – שזה העיקר הכוונה (ע' ליקוטי מוהר"ן תניינא ק"ב), זוכים לתקן את צירופי האותיות הלא טובים, ולהסיר את חקיקת העוונות שעל העצמות. וזה היסוד שלימד הבעל שם טוב הקדוש, לא להיבהל מהמחשבות זרות, רק לדעת שזוהי הזדמנות פז לתקן את צירופי האותיות הלא טובים, שנעשו בגלל המעשים הרעים שעשיתי.

הלשון "פקד פקדתי"

יז. מסביר ב'אור המאיר', שזוהו פירוש הפסוק (שמות ג, יז): "וַיֹּאמְרֶתָ אֲלֵהֶם וְגו' פֶּקֶד פֶּקְדֹתַי אֲתֵכֶם וְאֵת הָעֲשׂוּי לָכֶם בְּמִצְרַיִם", כתוב בספרים שכל הגאולות נרמזו באותיות מנצפ"ך, למשל הגאולה העתידה רמוזה באותיות צ' ק' ש' שזה מלשון 'צמח' (זכריה ו, יב): "הִנֵּה אִישׁ צִמַח שָׁמוֹ וּמִתְחַתָּיו יִצְמַח וּבְנֵה אֵת הַיֵּבֶל הַזֶּה". וגאולת מצרים היא "פֶּקֶד פֶּקְדֹתַי" – למילה 'פקד' יש כמה פירושים: יש פירוש 'פקוד' מלשון זכירה, כמו שכתוב (בראשית כא, א): "וְהָיָה פֶּקֶד אֶת שָׂרָה", 'פקד' – מלשון 'זכר' את שרה שהבטיח לה בן. ויש עוד

שלענינו היא כזאת וכזאת, וכמו שיש לנו אותה עכשיו, אבל אם היתה התנהגות אחרת לעם ישראל, אז היו צירופי אותיות אחרים. ולכן אם המילדות חס ושלום היו שומעות למלך מצרים, ולא היו יראות מאלקים, היה נעשה מהפסוק הזה צירופי אותיות אחרים. וזהו: "וַיַּעַשׂ לָהֶם בְּתִים", 'אבנים' זה האותיות, וה'בתי' זה תיבות (מילים), הבתי האלה שנעשו – כלומר שנכתב לבסוף בתורה כך וכך, הכל זה בגלל שיראו המילדות את האלקים'.

איך נכתב החטא על האדם קודם שחטא

יב. ועל פי זה נוכל לתרץ כמה קושיות: אדם הראשון נענש מאוד על זה שאכל מעץ הדעת, ולכאורה קשה, הרי לכאורה לא היתה בחירה אם לאכול מעץ הדעת או לא, שהרי בתורה כבר כתוב בפירוש שהם אכלו מעץ הדעת, והתורה נכתבה עוד קודם בריאת העולם. וכמובא כל זה בתנחומא (וישב ד'): "לָכוּ תִזוּ מַפְעָלוֹת אֱלֹהִים נוֹרָא עֲלֵיָהּ עַל בְּנֵי אָדָם (תהלים סו, ה) א"ר יְהוֹשֻׁעַ בֶּן קֶרְחָה: 'אִף הַנוֹרָאוֹת שְׂאֵתָהּ מִבֵּיא עֲלֵינוּ, בְּעֲלִילָה אֵת מִבֵּיאָן... אָמַר אָדָם לִפְנֵי הַקֶּבֶה: 'רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, עַל שְׂלֵא בְרָאת עוֹלָמְךָ קִדְם שְׁנֵי אֱלֹפִים שָׁנָה, הֵיטָה תוֹרָה אֶצְלְךָ אָמוֹן... אֵלּוּלֵי שְׁהִתְקַנְתָּ מוֹת לְבָרִית, הֵיטָה כּוֹתֵב בָּהּ בְּךָ? אֵלּוּ בְּרָאת לְתַלּוֹת בֵּי אֵת הָעֲלִילָה... הָיָה – נוֹרָא עֲלֵיָהּ עַל בְּנֵי אָדָם', ע"כ.

אכן לפי דברי ה'אמרי צדיקים' – הקושיה מיושבת: כי אחרי שאדם אכל מעץ הדעת, הסתדרו הבתי מהאבנים (האותיות) ונעשו בתי (מילים) בתורה כפי ענין החטא של אדם הראשון, ונעשו צירופים האלו של סיפור חטא עץ הדעת, אבל אם אדם הראשון לא היה אוכל מעץ הדעת, היו בקטע הזה פסוקים שהם צירוף אותיות אחר.

מדוע באות כל המחשבות זרות בתפילה

יג. עוד מצאתי היום חידוש בספר 'אור המאיר' (לרבי זאב וולף מזיטומיר שגם היה מתלמידי המגיד ממזריטש בפרשתנו), שרואים דבר פלא, עד שאדם לא בא להתפלל הוא לא חושב שום מחשבה זרה, ושום דבר לא מטריד אותו, ואיך שהוא רק בא להתפלל, פתאום באות לו בראש הרבה מחשבות, והוא חושב, באתי לבית הכנסת כי אני באמת רוצה להתפלל, ופתאום בתפילה אני חושב על הבנק, על הילדים שלי, על אשתי, על הקניות וכו', כל המחשבות זרות. וכ"ש כשבאות מחשבות אסורות רח"ל. והשאלה, למה דוקא בזמן התפילה (וגם בשעת הלימוד) נכנס לאדם כל המחשבות הזרות האלו?

למה אם פגע בך יצה"ר מושכים אותו לבית המדרש

יד. במאמר המוסגר: כתוב בגמרא (סוכה נב): "תנא דבי רבי ישמעאל: אם פגע בך מנוול זה (יצר הרע) משכחו לבית המדרש", וקשה, הרי לא כל אדם יודע ללמוד, ואם כן למה לא כתוב: 'משכחו לבית הכנסת'? והתשובה: מכיון שלבית הכנסת היצר הרע יכול לבוא איתך, הוא גם יודע לעשות 'מודים' יחד איתך, ולכן כתוב 'משכחו לבית המדרש'. כי בבית הכנסת הוא יכניס לך מחשבות זרות בכל התפילה, כך שלא תוכל לסלק אותן.

אבל לבית המדרש היצר הרע נכנע שם, כי התורה היא 'אש', אי אפשר להבין תורה עם יצר הרע, אולי אם תלמד רק בגרסה, עדיין

כתב על המילה בראשית את כל ספר תיקוני הזוהר, שבו יש 70 תיקונים שהם צירופים של המילה בראשית, למשל בראשית זה צירוף של 'ברית אש', שהתורה היא ברית של אש, שנאמר (ירמיה כג, כט): "הלא כה דְּבָרֵי פֶּאֶשׁ נָאֵם ה'", וזה נרמז במילה בראשית ברית אש. ויש עוד צירוף למילה בראשית שזה 'ירא שבת'. יש הלכה שאם אביו אמר לו תבשל לי בשבת (לא כשהוא חולה), הדין שתתיירא מהשבת, ואף על פי שצווייתי אותך (ויקרא יט, ג) "אִישׁ אָמַן וְאָבִיו תִּירָאוּ" – מורא אב ואם, אבל – "וְאֵת שַׁבְּתֵי תִשְׁמְרוּ", תהיה 'ירא שבת'. ויש עוד צירוף 'ירא בושת'. ויש עוד כמה צורות של צירופים למילה בראשית, כל בחינת הזמן במילה בראשית 'ברא שית', שהקב"ה ברא את העולם בששה ימים.

בתר – לוקחים את המילה ומשנים את סדר אותיותיה

כא. וזה הסוג הראשון של צירופי אותיות, שלוקחים את המילה עצמה ומסדרים את האותיות בסדר שונה, וזהו צירוף אותיות הפשוט ביותר שכל האותיות נמצאים במילה רק שמסדרים אותם בצורה שונה. ועם הסוג הצירוף הזה עובדים הרבה. למשל, שם הוי"ה יש לו י"ב צירופים אף על פי ששם הוי"ה יש לו ארבע אותיות, ואם כן, היה צריך להיות כ"ד צירופים, בכל אופן היות ששתי אותיות ה' ה', הם כפולות, לכן זה יש כאן רק אפשרות של י"ב צירופים שונים מסידור האותיות. וי"ב הצירופים של הוי"ה הם כנגד י"ב חודשי השנה, כל צירוף שייך לחודש אחד שבו עושים צירוף אחר. וכן רבינו בליקוטי מוהר"ן (סוף תורה ח') אומר שגם י"ב השעות של היום, וי"ב שעות של הלילה, בכל שעה מאיר צירוף אחר של שם הוי"ה. לעומת זאת שם אדנ"י יש בו כ"ד צירופים, ושם אלה"ם יש לו 120 צירופים.

חכמה ובינה – ראשי תיבות וסופי תיבות

כב. הצירוף השני: 'חכמה' ו'בינה' – בחכמה זה הצירוף של ראשי תיבות, וצירוף של סופי תיבות. אלא, שהצירוף של ראשי תיבות וסופי תיבות יכול לבוא בשתי צורות, או שלוקחים כמה מילים בפסוק בתורה ועושה מהם ראשי תיבות, וכגון: "וְאֵלֶּיָּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים מִצִּיִּן" אֵת יַעֲקֹב אִישׁ וּבֵיתוֹ בְּאֵז"ר – סופי תבות אותיות 'תהלים' ו'אותיות' ו'תשובה' (כדלעיל), וזה צירוף אחד, ואפשר לעשות צירוף כזה בראשי תיבות או אמצעי תיבות או בסופי תיבות – וזה בספירת החכמה. ויש צירוף הפוך: שלוקחים מילה או כמה מילים, ופותחים אותה לראשי תיבות, כגון: "ואלה שמות": ו'חייב אדם לקרוא הפרשה שניים מקרא ואחד תרגום – וזה נמצא בספירת הבינה.

חילופי אותיות א"ת ב"ש – חסד

כג. וכעת נלמד עוד שלושה צירופים, ונאמר אותם בבת אחת כדי להקל על הזיכרון. הצירוף הרביעי: ב'חסד' – זה צירוף א"ת ב"ש. החמישי: ב'גבורה' – צירוף א"ל ב"ם, והשישי – בתפארת: א"ט ב"ח. מי שלומד בכתבי האר"י ז"ל נפגש עם כל שלושת סוגי הצירופים האלה. ונסביר את סוגי הצירופים האלו, וכמה הם חשובים לנו.

הצירוף ב'חסד': את ב"ש – כלומר, שלוקחים את האות הראשונה ומחליפים אותה באחרונה, ואת השניה מחליפים בשניה מהסוף, והסדר: א"ת, ב"ש, ג"ר, ד"ק, ה"צ, ו"פ, ז"ע, ח"ס ט"נ י"מ כ"ל.

פירוש למילה 'פקוד' – לשון העדר, כמו שכתוב (שמואל א' כ, כה): "וַיִּפְקֹד מְקוֹם דָּוִד". מה היה הסיפור? דוד המלך לא רצה לבוא לשולחן המלך שאול כי הוא ידע ששאול רוצה להרוג אותו, ולכן ביקש מיהונתן לשחרר אותו לסעודת ראש חודש ללכת אצל אביו ישי. המקום של דוד היה ליד שאול המלך, וכשדוד לא בא לסעודה, אז כתוב: "וַיִּפְקֹד מְקוֹם דָּוִד" – מלשון נחסר ונעדר.

ואם כן יוצא, ש'פקוד' יש לו שני פירושים סותרים, (יש הרבה מילים שבאותה מילה יש שתי משמעויות של דבר והיפוכו), מצד אחד 'פקוד' – זה לשון זכירה, וזה פקידה של לידה – בחינת מילוי, ויש 'פקוד' מלשון חיסרון "וַיִּפְקֹד מְקוֹם דָּוִד". וההסבר הוא כך: "פְּקֹדֵתִי אֶתְכֶם וְאֵת הָעָשׂוּי לָכֶם בְּמִצְרַיִם" – אמר הקב"ה למשה: כביכול נחסרתי מכם, כי כל גלות מצרים היתה בשביל 'ירידה צורך עליה', בני ישראל ירדו למצרים ערות הארץ – המקום הכי נמוך, והכל כדי לאסוף את הניצוצות שנפלו בשעת מקרה המלכים והגיעו עד המקום הנמוך ביותר שזה מצרים. ולכן הקב"ה שולח את יעקב אבינו בחיר האבות, ובניו השבטים הקדושים שהם אנשים עוצמתיים שיעשו את העבודה הזאת (ע' תורה ז'), להוציא את האותיות של שברי כלים שנפלו במצרים.

פקודתי את כל הכ"ב אותיות שנפלו במצרים

יח. ולכן כתוב: "וְאֵת הָעָשׂוּי לָכֶם בְּמִצְרַיִם" הרבה פעמים המילה 'את' מרמזת על כל כ"ב אותיות מ-א' ועד ת', אומר הקב"ה: אני שלחתי אתכם למצרים בשביל שתוציאו את כל כ"ב האותיות משם מא' ועד ת', אבל אני רואה שלא עשיתם את העבודה, אלא נטמאתם ונפלתם בערות הארץ, ולכן עכשיו אני צריך לעשות את העבודה הזאת במקומכם ולהוציא את כ"ב האותיות שבמצרים.

דרך הבעש"ט בהמתקת הדינים

יט. בלימוד הבעש"ט בספר לשון חסידים אנו עוסקים בענין המתקת דינים, כיצד ממתקים את הדינים, והבעל שם טוב מלמד למתק את הדינים על ידי שאתה לוקח את המילה הלא טובה של המחלה של האדם החולה, והופך את צירוף האותיות שלה למילה טובה. כמו הדוגמא הידועה: לקחת את אותיות 'נגע' להפוך אותם ל'ענג', את ה'פשע' להפוך ל'שפע', ואת ה'רשע' ל'עשר', את ה'טפש' ל'פשט'. שגם אם ח"ו נגזר על האדם להיות טיפש, אז שילמד 'פשט' בתורה ויהפוך את הטפש לפשט, שיגידו עליו שהוא טיפש ולכן הוא לומד פשט, אבל באמיתות הוא מתקן את כל הטפשים.

ואיך זה עובד? לוקחים את האותיות הלא טובות – שהם בחינת דינים, ומעלים אותן לשורשן שבספירת הבינה, כי בינה היא שורש כל הדינים, וע"י שמעלים אותן ל'בינה' בשורש ששם הכל טוב, ושם הופכים אותם מרע לטוב, מ'נגע' ל'ענג' כנ"ל. ומי שידע את הסוד הזה, יכול לרפא אנשים ולמתק את הדינים מעל ישראל, ולעשות לו רק טוב.

כמה צירופים במילת 'בראשית'

כ. כעת נסדר את עשרה סוגי צירופי האותיות בתורה לפי הספירות, המילה הראשונה בתורה היא: 'בראשית', ורבי שמעון בר יוחאי

בת זוג. ואומר האר"י ז"ל שהאותיות כה"ן (או הנ"ך), אפשר להחליף אותן ביניהן, שהאותיות הבודדות יסתדרו ביניהן. נמצא, שהיחידות מתחלפות ביניהן, א' עם ט', וט' עם א' וכן ב' עם ח' וח' עם ב' וכו'. והעשרות מתחלפות ביניהן, והמאות מתחלפות ביניהן, וגם האותיות שאין להן זוג מתחלפות ביניהן. וזה החילוף שבתפארת.

נצח - ציחוף רל"א שערס פנים ואחור

כז. בספר יצירה (פ"ב מ"ה) מובא הענין של רל"א שערס, שהם 231 שערס. מה ההסבר? אם עושים צירוף של אות לאות מ-כ"ב אותיות התורה, כיצד: לוקחים את האות א' ומצרף אותה עם האות ב' (א"ב), וכן א' עם ג' (א"ג), וכן א' עם ד' (א"ד), וכן א' עם ה' (א"ה) וכו'. והסדר הוא: א"ב, א"ג, א"ד, א"ה, א"ו, א"ז, א"ח, א"ט, א"י, א"כ, א"ל, א"מ, א"נ, א"ס, א"ע, א"פ, א"צ, א"ק, א"ר, א"ש, א"ת - 21 צירופים. נמצא, שהאות א' אפשר לעשות לה 21 צירופים עם כל האותיות חוץ מהאות א' בעצמה, כי אי אפשר לצרף אותה את עצמיים א-א, כי לא יהיה בזה שום חילוף.

וכן לכל אחת מאותיות הא"ב עושים לכל אחת מהן 21 צירופים שונים, חוץ מאותה האות בעצמה. ולכן גם לאות ב' יש לה 21 צירופים, חוץ מהאות ב' עם ב' בעצמה. כזה: ב"א ב"ג ב"ד ב"ה ב"ו וכו' וכו'. וכמה צירופים יש בסך הכל? החשבון הוא פשוט - יש 22 אותיות ולכל אות יש 21 צירופים, אז מכפילים 22 כפול 21, וקבלנו = 462 שעולה תס"ב. ומספר תס"ב זה עולה פעמיים רל"א שערס, כי חצי מ-462 תס"ב - זה 231 רל"א ולמה פעמיים יש רל"א שערס פנים ו-רל"א שערס אחור.

וזה צירוף אותיות שנשים אותו ב'נצח'. ולמה ב'נצח'? כי זה צירוף אותיות 'אין סופי'. שהרי בספר יצירה רק הסביר לנו כשנצרך שתי אותיות, אבל אם תצרף שלוש אותיות כבר הכפלת את זה למספרים עצומים. כלומר, במקום לצרף א' עם ב' (א"ב) אתה יכול לצרף שלוש אותיות אב"ג, וככה תתחיל לעשות את החשבון הזה, ואפשר לצרף גם 4 או 5 אותיות, כמו שמובא בחיי מוהר"ן (אות מ"ג) בענין של צירופי אותיות של תורה, ושל ריבוי הבתים וכו'. וזה הענין והסוד של צירופי אותיות שמצרפים אות לאות, וכך הקב"ה ברא את האדם ע"י צירופי אותיות של רל"א שערס פנים ואחור.

מספר קטן - הוד

כת. הצירוף השמיני ב'הוד': זה צירוף אותיות שנקרא: אי"ק בכ"ר. וזה גם צירוף מאוד יפה, שנקרא 'מספר קטן', זה טוב לכל מי שלא יודע לעשות גימטריא טוב, עושה גימטריא במספר קטן, שזה רק הערך הקטן של האות, בלי העשרות והמאות, ובגימטריא הזו יוצאים הרבה השוואות, גם לדברים שאין להם קשר. ובאמת רק האר"י ז"ל יכול להגיד לך גימטריא במספר קטן, כי הוא ידע שזה שווה לזה, ורק אם אתה רוצה אתן לך גם רמז של 'מספר קטן'.

ולכן אני לא מתכוון כאן לגימטריא של מספר קטן, אלא לחילוף האותיות שיש. והנה כבר הסברנו לעיל שבאמת יש כ"ז אותיות כשמצרפים גם את אותיות כמנפ"ץ לכ"ב אותיות. ויש בכל הכ"ז

דהיינו שאם כתוב אות א' אפשר לתת תחתיה אות ת', וכן במקום אות ב' אות ש'. וכן להיפך אם כתוב אות ת' אפשר לתת תחתיה אות א', ובמקום ש' אות ב' וכן הלאה.

א"ל ב"ם - גבורה

כד. הצירוף ב'גבורה': א"ל ב"מ - דומה למבחן שרבינו קיבל משמים) שבו מתחילים מאות א' הראשונה עם האות הראשונה של החצי השני שזו האות ל', שהרי יש כ"ב אותיות ואם נחלק אותן יהיו 11 אותיות בכל צד, מ-א' עד כ' - זה החצי הראשון 11 אותיות, והחצי השני מ-ל' עד ת' עוד 11 אותיות. ואח"כ האות השנייה מהחצי הראשון זה ב', והאות השניה מהחצי השני זו-מ', וזה הסדר: א"ל, ב"מ, ג"נ, ד"ס, ה"ע, ו"פ, ז"צ ח"ק ט"ר י"ש כ"ת.

א"ט ב"ח - תפארת

כה. הצירוף ב'תפארת' - זה צירוף שמשתמשים בו בקבלה ונקרא: א"ט ב"ח. והחשבון של הצירוף הזה שכל הזמן בונים עשרות מאות ואלפים. ונסביר את הדברים: לוקחים את תשע האותיות מ-א' ועד ט' שהם יחידות - א' ב' ג' ד' ה' ו' ז' ח' ט', ואז מצרפים את האות הראשונה עם האות התשיעית, והן: א' ו-ט', והן עולות יחד לסכום של 10, וכן הלאה מצרפים את האות השניה שהיא ב' עם האות השמינית - ח', וגם עולה עשר. וכן הלאה לפי הסדר הזה: א"ט, ב"ח, ג"ו, ד"ו - כל זוג ביחד הם עולות 10. ורק האות ה' נשארת לבד כי אין לה בת זוג. ותיכף נראה שבקבוצת היחידות, עשרות, והמאות, אותיות הנ"ך - שהם האמצעיות בכל קבוצה - אין להם בת זוג.

ויש את הקבוצה של העשרות, שהן תשע האותיות מהאות י' עד האות צ' - י, כ, ל, מ, נ, ס, ע, פ, צ. וכאן מצרפים את האות הראשונה עם האות התשיעית שהן: י' עם צ' ששתיהן עולות - 100. ואחר כך מצרפים את כ' עם פ' - שגם הן עולות מאה, ואח"כ מצרפים ל' עם ע', ואח"כ מצרפים מ' עם ס' שגם עולה מאה. בסדר כזה: י"צ, כ"פ, ל"ע, מ"ס. וגם כאן הנ' אין לה בת זוג.

החשבון של אותיות כמנפ"ץ

כו. ויש את תשע האותיות שהן המאות, ועכשיו זה קצת יותר מסובך. יש את ארבע האותיות ק' ר' ש' ת' (100 עד 400), וכדי להשלים את המאות מוסיפים את האותיות הסופיות בסוף, שהן אותיות מנפ"ץ בסדר כזה: כמנפ"ץ (שהן: ד', ס', ז', י', ק', ה', האות כ' סופית (ך') עולה 500, מ"ם סופית (ם') 600, נו"ן סופית (ן') 700, פ' סופית (ף') 800, צ' סופית (ץ') 900. האותיות ה' (=800) ו-צ' (=900) אותן קל לזכור, כי זה דומה לערך שלהם בעשרות. וצריך לדעת שפה הכל הוא כפי הסדר. ולזכור שהאות שבאה אחרי ה-ת' (שהיא 400) זו-ך' סופית שהיא 500.

ובעת נעשה את הצירופים כדי להגיע לאלף. מצרפים את האות הראשונה במאות עם האות האחרונה, אות ק' עם י' (ק"י), ק' = 100, י' = 900 ויחד עולים אלף. וכן מצרפים את האות השניה במאות שזו ר' עם ה' סופית - ר' 200 + ה' 800 = 1000. וכן מצרפים ש' עם ו' - ש' 300 + ו' 700 = 1000. וכן ת' עם ס' - ת' 400 + ס' 600 יחד 1000. בסדר זה: ק"ץ, ר"ף, ש"ן, ת"ם. והאות ד' נשארת לבד. שאין לה

וכמו שכתוב (שמות לג, כא): 'וַיֵּאמֶר ה' הֲנֵה מְקוֹם אֶתִי' – שזה שם הוי"ה בהכאה.

מכפל האותיות יוצא מספר שכינה

לב. ועכשיו נלמד גימטריא הכי מתוחכמת שנמצאת בזוהר, שבה מוצאים מהאותיות א'–י' (א,ב,ג,ד,ה,ו,ז,ח,ט,י) גימטריא שכינה. והחשבון הוא כך: 1 כפול 1, 2 כפול 2, 3 כפול 3, 4 כפול 4, 5 כפול 5, 6 כפול 6, 7 כפול 7, 8 כפול 8, 9 כפול 9, 10 כפול 10. וביחד $385 = 1+4+9+16+25+36+49+64+81+100$. זו גימטריה יפהפייה שבה עשר האותיות, שהן היסוד של האותיות מהם יוצא גימטריא שכינה.

סיכום כל הציוריים

לג. כדי שנצליח לזכור את כל עשרה סוגי ציוריים אותיות שלמדנו, נעשה להם חזרה מהירה, ונראה שממש קל לזכור אותם, כי אנחנו כל הזמן צירפנו אותם בקבוצות שכל אחד זוכר את הקבוצה שלו. צירוף ראשון ב'כתר': האותיות של המילה עצמה מתחלפות. כגון צירופי הוי"ה ואדנות, והמילה בראשית, בסדר שונה של האותיות.

צירוף שני ושלישי ב'חכמה' וב'בינה' יחד, וזה ראשי תיבות וסופי תיבות. או שמראשי תיבות של כמה מילים בתורה יוצרים תיבה. או להיפך, שמתיבה בתורה עושים נוטריקון לכמה מילים.

צירוף רביעי ב'חסד': א"ת ב"ש. צירוף חמישי ב'גבורה': א"ל ב"מ. צירוף שישי ב'תפארת': א"ט ב"ח.

צירוף שביעי ב'נצח': חילוף רל"א שעדים שבכל אות יש לה 21 צירופים. צירוף שמיני ב'הוד': חילוף אי"ק בכ"ר, שבו מתחלפת הגימטריה של האחדות עם העשרות ועם המאות, שזה צמצום של ערך מספר קטן.

צירוף תשיעי ב'יסוד': חילוף אותיות חמשת מוצאות הפה, א. גרוניות – אהח"ע. ב. שפתיים – בומ"פ. ג. חך – גיכ"ק. ד. לשון – דטלנ"ת. ה. שיניים – זסר"ץ.

צירוף עשירי ב'מלכות': חילוף של ערך גימטריא של המספרים, בשני תיבות שיש להם ערך שווה. או על ידי הכאות, בין הכאה של אות באות, ובין הכאה של אות על עצמה.

שבת שלום ומבורך. עריכה: ליאור גבע

אותיות ט' קבוצות של שלוש שלוש, ובכל קבוצה יש אחדות עשרות ומאות. ונזכיר את הקבוצות:

אי"ק בכ"ר

כט. הראשון זה אי"ק (א=1, י=10, ק=100) השניה: בכ"ר. ואחר כך: גל"ש, דמ"ת, הנ"ך וס"ם, זע"ן, חפ"ף, טצ"ץ. ויש לנו ככה בכל ה-27 אותיות, אחדות עשרות, ומאות, ובכל צירוף כזה האותיות מתחלפות. למשל בצירוף אי"ק – יכולים להחליף את ק' עם א' או עם י', שזה אומר שאות ק' שווה 100, תהיה שוה 1. וזה ה'פנטט' של גימטריא במספר קטן. וכן בחילוף בכ"ר, יכולים לקחת את אות ר' ולהפוך אותה לערך ב' וכן את אות כ'. וכן אפשר גם הפוך, לקחת את האות ב' ולהחליף אותה באות כ' או להחליף אותה באות ר' וכו', וכן בכל שאר הצרופים אותו דבר. וצירוף של מספר קטן נמצא בהוד, כי זה שלוקחים מספר גדול ומצמצמים אותו, כל ענין הצמצומים שייך לספירת ה'הוד'.

יסוד – חילוף חמשת מוצאות הפה

ל. הצירוף התשיעי ב'יסוד' – זה חילוף שבו מתחלפות האותיות לפי מוצאות הפה. כלומר כל קבוצת אותיות שהם ממוצא אחד יכולים להתחלף מובא בספר יצירה, וגם בזוהר הקדוש (פינחס ח"ג דף רכת). שיש חמשת מוצאות הפה שהם: א. אותיות גרוניות – אהח"ע. ב. אותיות השפתיים – בומ"פ. ג. אותיות החך – גיכ"ק. ד. אותיות הלשון – דטלנ"ת. ה. אותיות השיניים – זסר"ץ. [יש שיטה שהאות ר' היא גרונית, אבל בכל הספרים הקדמונים אות ר' היא מהשיניים].

כל האותיות שבכל מוצא פה, הן מתחלפות. לדוגמא, כל האותיות הגרוניות (אהח"ע) מתחלפות אחת בשניה, אות א' עם ח', או עם ה' וכו'. וכן כל האותיות השפתיים (בומ"פ) מתחלפות, וכל אותיות החך מתחלפות, וכן אותיות הלשון, וכן אותיות השיניים. כל האותיות של קבוצה מסויימת מתחלפות אחת בשנייה, וזה נקרא חילוף מוצאות הפה. והחילוף של מוצאות הפה הוא ביסוד, כי כתוב בספר יצירה שברית הלשון מכוונת כנגד בברית המעור, ולכן שמנו את זה ב'יסוד'.

מלכות – גימטריא וחשבון

לא. הצירוף העשירי ב'מלכות' – זה החילוף של אותה גימטריא לשתי מילים. ונעשה כאן שלוש צורות של סוגי גימטריות. מסביר האר"י, שכל המספרים של גימטריה נמצאים במלכות. לדוגמא: השם משה עולה – 345, וגם שילה = 345, וזו אותה גימטריה לשתי המילים, ואתה יכול להשוות את הערך ולהחליף מילה במילה.

אבל יש עוד סוג של חשבונות, שזה נקרא 'הכאות'. ובהכאות יש שני סוגים. יש סוג של הכאה (הכפלה) שבו מכפילים אות באות. למשל כשנעשה הכאה של הוי"ה, י' כפול ה' = 50, ו' כפול ה' = 30, וביחד זה יוצא 80. וזו גימטריא של שם הוי"ה בהכאות. וזה סוג אחד של הכאות. ויש עוד סוג שהאות מכפילה את עצמה. לדוגמא: האות י' כפול י' = 100, ה' כפול ה' = 25, ו' כפול ו' = 36, ה' כפול ה' = 25. וכשנחבר את הכל (186 = 25+36+25+100) – נקבל 186, אומר האר"י ז"ל שזה עולה בגימטריא 'מקום', שהקב"ה נקרא 'מקום',